

Jaan Olmaru

Lisaks Eesti vabariigi aastapäeva kontserdile, presidendi vastuvõtule ja kaitseväge paraadile toimub 24. veebruaril Tartus ka pidulik lipuheiskamine ja jumalateenistus. Päev varem jagab president Tartu Ülikooli aulas tänavused teenetemärgid.

Presidendi avalike suhete nõuniku Toomas Sildami sõnul võib seekordset vabariigi aastapäeva pidada Tartule erakordseks, sest nii palju riigi sünnipäeva üritusi korraga ei ole ülikoolilinnas kunagi olnud.

«See vastab täiesti tõe ja ma meenutan, et 2006. aasta sügisel ütles president just Tartus, et vabariigi aastapäev on sündmus, mil me saame näidata, et Eesti on suurem kui ainult Tallinn,» lausus Sildam.

Vabariigi 94. aastapäeva sündmused saavad Tartus alguse juba 23. veebruaril, kui president Toomas Hendrik Ilves tänab ja tunnustab Tartu Ülikooli aulas teenetemärkidega neid, kelle toel on Eesti saanud tugevamaks ja hoolivamaks.

«Ülikooli aula on selleks väga väärikas koht ning selle ürituse Tartusse toomine on päris loogiline, kuna paraad ja kontsert-vastuvõtt on Tartus,» selgitas Sildam.

Lipuheiskamine

Iseseisvuspäeva hommikul heisatakse pidulikult riigilipp Pika Hermanni tornis Tallinnas, kus kõne peab riigikogu esimees, ja ka Tartus tähetornis, kus viibivad president ja peaminister.

Kuna Tartus tõuseb päike varem, alustab Eesti Televisioon otseülekannet siit, seejärel läheb telepilt pealinna.

ETV poliitikasaadete toimetuse juhataja Andres Kuusk ütles, et samamoodi tehti ka kolm aastat tagasi, kui paraad ja lipuheiskamine oli Narvas.

Pärast liputseremooniat kannab ETV Tartust Jaani kirikust üle ka jumalateenistuse, mida juhatab koguduse õpetaja Urmas Petti. Teenistuse jutluse peab aga EELK peapiiskop Andres Pöder.

Samuti toob ETV televaatajateni keskpäeval algava kaitseväge paraadi. Andres Kuusk ütles, et väljaspool Tallinna on telepilti toota alati keerulisem, aga see ei ole probleem.

«Tallinnas on rohkem tehtud, logistika lihtsam ja inimeste kohaloleku aeg lühem, aga Tartu puhul teeb asja lihtsamaks, et alles äsja suvel me tegime sealt,» selgitas Kuusk ning lisas, et aastapäeva ülekannetesse panustab rahvusringhääling kõik jõud.

Üle tuhande kaitsevaelase

Kaitseväge peastaabi teavitussakonna ülema Peeter Tali sõnul rivistatakse üksused paraadiks üles Vabaduse puiesteele. «Kuigi aastapäevaparaad on mõõtmetelt suurem kui võidupüha oma, on riigi sünnipäeva väärikaks tähistamiseks Vabaduse puiesteele piisavalt palju ruumi,» kinnitas Tali.

Tartus marsib üle 1100 kaitseväelase, kaitseliitlase ja sisekaitseakadeemia kadeti, keda saadavad kaitseväge ning politsei- ja piirivalveameti orkestrid. Jalgsi marssivatele üksustele lisaks võib paraadil näha tehnikat ja relvastust.

Paraadi rivistab peastaabi ülem kolonel Peeter Hoppe ning juhatab kaitseväge juhataja brigaadikindral Riho Terras. Relvastuse ja tehnikaga saab pärast paraadi tutvuda Kүүni tänaval.

Kätlemine teatrimajas

Õhtusele kontserdile-vastuvõtule Vanemuise teatri- ja kontserdimajja on presidendi kantselei teatel kutsutud ligi 800 külalist. Erinevalt kahe aasta tagusest peost toimub Vanemuise teatri juhi Paavo Nõgene sõnul kätlemiseremoonia seekord kontserdimaja asemel teatrimaja fuajees.

«See mõte oli meil ka eelmine kord, aga siis oli kutsutud külalisi rohkem ja inimesed poleks ära mahtunud,» selgitas Nõgene ja rõhutas, et aastapäevaürituste korraldamine on Tartule erakordne au.

Aastapäevakontserdi lavastab Ain Mäeots, muusikajuht on Vaiko Eplik ning kunstnik Eesti Draamateatri peakunstnik Riina Degtjarenko. Vastuvõtu teadustajaks on seekord Vanemuise näitleja Andres Mähar.

Mäeots ütles, et kontsertetenduse kava on koos ning jäänud on vaid mõned täpsustused.

Presidendi kantseleiga sõlmitud lepingule viidates polnud Mäeotsal kava sisu ja artistide kohta õigust infot anda. «Võin vaid öelda nii palju, et sõnalist osa ei tule, see on puhtalt kontsert laulude ja muusikaga,» lausus ta. Esinejaid on valitud üle Eesti.

Võrreldes draamalavastustega on sellise kontsertlavastuse kokkupanemine ja lavaletoomine Mäeotsa sõnul vastutuse ja tõlgenduse poolest keerulisem.

«Neid valikuid ja lahendusi hakatakse nagunii tõlgendama ja iga huvitava asja puhul saab seda teha mitmeti. Kindlasti on meil seal heas mõttes provokatiivsemat laadi asju ja oleme kaudselt ka sotsiaalkriitilisemad,» selgitas Mäeots.

Vabariigi 94. aastapäev

Tartus 24. veebruaril

- 7.24 riigilipu heiskamine tähetornis
- 10.15 Vabadussõjas langenud sõdurite mälestamine Kalevipoja mälestussamba juures
- 11 jumalateenistus Jaani kirikus
- 12 kaitseväge paraad Vabaduse puiesteel
- 18 presidendi vastuvõtt Vanemuises

Artikkel Tartu Postimehe [veebilehel](#) .